

Stichting Wetenschappelijke Informatie (SWI)

Prins Hendrikstraat 38 Paramaribo - telefoon 422195

Persbericht 21 mei 2010

SWI Opiniepeilingen Paramaribo: De trek van stabiele en zwevende kiezers

De resultaten van de twee SWI peilingen, zonder opname van de stemvoorkeur van een deel van de zwevers, brengt de zogenaamd hardere kern van kiezers tot uiting die direct een keuze doet voor een partij of combinatie. De stempercentages van deze kern komen voort uit de vraag *Op welke politieke partij/combinatie zal U stemmen bij de verkiezingen van 25 mei 2010?* (Tabel 1).

Tabel 1: Politieke partij/combinatie waarop men in Paramaribo zal stemmen

Partij/ Combinatie	Peiling 1: 30 april -2 mei	Peiling 2: 14- 17 mei
Nieuw Front	19.4%	19.7%
Volksalliantie	4.1%	2.5%
Mega Combinatie	32.2%	36.5%
BVD/PVF	2.2%	1.9%
DOE	4.1%	7.6%
Zwevende kiezers	32.7%	27%
Zou A-C stemmen	5.3%	4.8%
Totaal %	100.0%	100.0%
Totaal absoluut	320	315

In beide peilingen is het aandeel van zwevende kiezers (weet niet, stemt niet en onbekend) aanvankelijk vrij groot: 32.7% in de eerste en 27% in de tweede peiling. Met behulp van doorvraagtechnieken bij het enqueteren is het aandeel van zwevende kiezers in de eerste peiling teruggebracht van 32.7% naar 12.2%, en in de tweede peiling van 27% naar 16.5% (Tabel 2). Hierdoor is er meer informatie verkregen over het mogelijk stemgedrag op 25 mei. Uitgaande van het gegeven dat de A-Combinatie conform de rechterlijke uitspraak uitgesloten is van deelname aan de verkiezingen in Paramaribo moet het stempercentage van 5.3% in de eerste peiling worden gezien als onzeker. Dit betekent dat het percentage zwevende kiezers in feite 17.5% bedraagt, namelijk 12.2% zwevers plus de 5.3% die op A-Combinatie zou stemmen.

Tabel 2: Peiling 1 en 2 naar Politieke partij/combinatie waarop men in Paramaribo zal stemmen incl. stemvoorkeur zwevers

Partij/ Combinatie	Peiling 30 april -2 mei		Peiling 14- 17 mei	
	1e resultaat	met voorkeur zwevers	1e resultaat	met voorkeur zwevers
Nieuw Front	19.4%	27.8%	19.7%	22.5%
Volksalliantie	4.1%	5.3%	2.5%	4.1%
Mega Combinatie	32.2%	37.5%	36.5%	41%
BVD/PVF	2.2%	3.4%	1.9%	2.9%
DOE	4.1%	7.8%	7.6%	12.4%
Zwevende kiezers	32.7%	12.2%	27%	16.5%
Zou A-C stemmen	5.3%	5.9%	4.8%	
Volksalliantie of MC				0.3%
DUS				0.3%
Totaal %	100.0%	100.0%	100.0%	100%
Totaal absoluut	320	320	315	315

De correctie op grond van de stemvoorkeur van een deel van de zwevende kiezers laat zien dat DOE en de Mega Combinatie het meest profiteren (Tabel 2).

Hoe moeten de verschillen en veranderingen tussen de twee peilingen worden verklaard?

De verschillen zijn het gevolg van:

- a) Veranderend stemgedrag van zwevende kiezers
- b) Veranderingen in het stemgedrag van AC-kiezers
- c) Mobiliteit van de 'harde kern' van kiezers en zwevers
- d) Steekproeffouten inherent aan steekproefonderzoek

Veranderend stemgedrag zwevende kiezers

Bepaalde categorieën kiezers (naar etniciteit, leeftijd etc) kunnen in een gegeven sociale context zich 'vermommen' als zwever, terwijl ze al besloten hebben op wie ze zullen stemmen. Een voorbeeld zien we in de eerste peiling waar het percentage zwevende kiezers onder Javanen relatief groter is. De interpretatie hiervan is dat een klein deel van de zwevers onder de Javanen dat op de Volksalliantie zou stemmen een sociaal wenselijk antwoord 'weet niet' opgaf waardoor het percentage op deze combinatie iets lager uitvalt. Hetzelfde zien we in de tweede peiling onder Hindostaanse kiezers van wie 25.6% tot de zwevers wordt gerekend. Ook hier is er waarschijnlijk sprake van een sociaal wenselijk antwoord van voornamelijk hindostaanse Frontstemmers, waardoor het percentage van het Front enkele procenten lager uitvalt.

Verandering in het stemgedrag van AC-kiezers

De grote veranderingen in de tweede peiling ten opzichte van de eerste peiling moeten ook worden verklaard door het 'oplossen' van een deel van de oorspronkelijk AC stemmers in andere partijen/ combinaties. In de tweede peiling werd aan de kiezers van AC de vraag gesteld 'Nu de rechter heeft

beslist dat de A-Combinatie niet mag meedoen in Paramaribo: op welke partij of combinatie gaat u dan stemmen?’ De meerderheid van deze kiezers koos voor een andere partij. Een groot deel moet echter nog een besluit nemen. Dit komt onder meer tot uiting in het vrij hoog aandeel (ca. 28%) onder de marrons dat toch ‘zwevende kiezer’ blijft. Het stemadvies van de AC aan haar aanhangers in Paramaribo om op het Front te stemmen heeft geen effect gehad op de tweede peiling omdat dit advies grotendeels na de peiling werd gegeven. Het Front zou hiervan dus nog kunnen profiteren op 25 mei.

Mobiliteit van de kern van kiezers en zwevers

Ook de zogenaamd harde kern van kiezers kan van mening veranderen en een stemvoorkeur in de eerste peiling opgeven voor een andere voorkeur in de tweede peiling. Om meer hierover te weten te komen is in de tweede peiling een panel van 150 respondenten ingebouwd wat betekent dat dezelfde respondenten ook in de eerste peiling zaten. Het blijkt dat ongeveer 10% van degenen die op beide momenten gepeild zijn van partij/combinatie te zijn veranderd. De mobiliteit van ‘kiezers’ is dus nog in volle gang. Zo migreerden 10 respondenten uit het NF, maar gingen 6 naar het NF. Uit de Mega combinatie migreerden 4 respondenten, maar 9 gingen uit andere partijen naar de MC. Bij de Volksalliantie vertrokken 3 respondenten en kwamen er 2 van andere partijen naar deze combinatie. Bij DOE vertrokken 3, terwijl 5 uit andere combinaties naar deze partij gingen. Maar ook opvallend is dat 5 zwevende kiezers naar een partij gingen, maar 7 van een partij in de positie van ‘zwevende kiezer’ kozen.

Steekproeffouten in steekproefonderzoek

Voor steekproeffouten, die inherent zijn aan steekproefonderzoek, kunnen statistische betrouwbaarheidsintervallen worden berekend. Dit brengt met zich mee dat voor ieder gegeven percentage een onder- en bovengrens kan worden vastgesteld waarbinnen het ‘werkelijk’ percentage zal liggen bij een gegeven waarschijnlijkheidsgraad (die vaak op 95% wordt gesteld). Zo zou bijvoorbeeld voor de 3.4% ‘stemt niet’ in de eerste peiling de bovengrens op ongeveer 5% en een ondergrens op 1.8% kunnen liggen. Dit betekent dat bij een waarschijnlijkheidsgraad van 95% het verwachtbaar is dat 95% van de steekproeven die we zouden kunnen trekken een interval oplevert (tussen 1.8% en 5%) waarbinnen de populatiewaarde van ‘niet stemmers’ zit.

Methode

De twee gehouden peilingen zijn gebaseerd op aselecte steekproeven. Deze kanssteekproeven zijn met behulp van de computer software SPSS getrokken uit het kiezersbestand van Paramaribo. Voor de tweede peiling medio mei is gebruik gemaakt van de steekproef (320) uit de eerste peiling van 30 april-2 mei. De enquêtes zijn afgenomen met papieren vragenlijsten. Van de eerste peiling van 320 respondenten werden 5 personen niet bereikt. Hierdoor bleven er 315 over in de tweede peiling. Het unieke van de twee peilingen zit in het zogenaamde panel van 150 respondenten. Dit houdt in dat bijna de helft van de geenqueteerde personen in de tweede peiling bestaat uit dezelfde respondenten van de eerste peiling. Dit maakt het mogelijk meer te weten te komen over de dynamiek van kiezers: hoe respondenten die op beide momenten gepeild zijn van partij/combinatie veranderen, maar ook hoe zij veranderen van zwever naar partij/combinatie of omgekeerd.

Conclusie

Amper een week voor de verkiezingen hebben de partijen en combinaties buiten het Nieuw Front in beide peilingen gezamenlijk meer dan de helft van de kiezers achter zich staan. Het zal niet gemakkelijk zijn voor het Nieuw Front om bij de feitelijke verkiezingen de helft van de uitgebrachte stemmen te behalen in Paramaribo. Hoeveel iedere partij of combinatie uiteindelijk zal behalen is afhankelijk van de

gevoeligheid en bewegingen van vooral de wisselvallige kiezers voor de campagne- en andere effecten in de laatste dagen voor de stembusdag.

NSS Starnieuws